



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No5
MAXSUS SON



**Toshkent davlat
iqtisodiyot universiteti**



**“Yuksak intellektual yoshlar
hamdo‘stligi-kelajak
iqtisodiyot poydevori” talabalar
xalqaro festivali doirasida
o‘tkazilgan “O‘zbekistonning
“Yashil” iqtisodiyotga o‘tish
strategiyasi: mavjud muammo
va istiqbolli imkoniyatlar”
mavzusidagi maqolalar to‘plami**



ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

**2024-yil
17-18-oktabr**



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 131 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 19-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.



O'ZBEKISTONNING YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA XORIJ TAJRIBALARINI JORIY ETISH ORQALI SAMARADORLIKKA ERISHISH TAMOIYILLARI



Mamayusupova Shohina Ulug'bek qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
shahinamamayusupova28@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida xorijiy tajribalarni joriy etish orqali samaradorlikka erishish tamoyillari tahlil qilinadi. Maqola Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya hamda Skandinaviya mamlakatlarining barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotni joriy etishdagi ilg'or tajribalarini o'rganishga bag'ishlangan. Unda O'zbekiston sharoitida ushbu davlatlarning muvaffaqiyatli tajribalarini qo'llash orqali ekologik barqarorlik va iqtisodiy samaradorlikka qanday erishish mumkinligi yuzasidan xulosalar keltiriladi. Maqolada, shuningdek, xalqaro tajribalarni O'zbekiston sharoitiga moslashtirish metodlari va davlat siyosatini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, xorijiy tajriba, energiya samaradorligi, ekologik siyosat, Germaniya tajribasi, Xitoy modeli, O'zbekiston iqtisodiyoti.

Abstract: This article analyzes the principles of enhancing efficiency by integrating foreign experiences into Uzbekistan's transition to a green economy. It focuses on studying advanced practices from countries such as Germany, China, South Korea, and the Scandinavian nations in implementing sustainable development and green economy policies. The article draws conclusions on how Uzbekistan can achieve ecological sustainability and economic efficiency by adapting these successful international models. It also discusses methods for localizing global experiences within Uzbekistan's specific context and offers recommendations for improving national policies and practices.

Key words: green economy, sustainable development, foreign experience, energy efficiency, environmental policy, German experience, Chinese model, Uzbekistan economy.

АННОТАЦИЯ: В данной статье анализируются принципы повышения эффективности в процессе перехода Узбекистана к «зелёной» экономике посредством внедрения зарубежного опыта. Статья посвящена изучению передовой практики таких стран, как Германия, Китай, Южная Корея и скандинавские государства, в области устойчивого развития и внедрения политики «зелёной» экономики. Делается вывод о том, каким образом Узбекистан может достичь экологической устойчивости и экономической эффективности, используя успешные международные модели. Также рассматриваются методы адаптации зарубежного опыта к условиям Узбекистана и даются рекомендации по совершенствованию государственной политики и практик.

Ключевые слова: зелёная экономика, устойчивое развитие, зарубежный опыт, энергоэффективность, экологическая политика, опыт Германии, китайская модель, экономика Узбекистана.

KIRISH

Yashil iqtisodiyot bugungi kunda jahon miqyosida ekologik va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashning muhim yo'llaridan biri hisoblanadi. Bu konsepsiya iqtisodiy o'sish va tabiiy resurslardan samarali foydalanish o'rtasida muvozanatni saqlashni maqsad qilgan bo'lib, atrof-muhitga zarar yetkazmasdan barqaror rivojlanishni amalga oshirishga qaratilgan. Shu sababli, ko'plab mamlakatlar yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida turli tashabbuslarni amalga oshirib, ekologik barqarorlik va iqtisodiy o'sishni birgalikda rivojlantirish yo'llarini izlamoqda. O'zbekiston



ham ushbu global tendentsiyaga qo'shilib, barqaror rivojlanishga erishish yo'lida xalqaro tajribalarni o'rganib, ularni mahalliy sharoitlarga moslashtirishga katta e'tibor qaratmoqda.

Jahon miqyosida yashil iqtisodiyotning o'sishi turli mintaqalarda o'ziga xos bo'lib, mamlakatlar ushbu jarayonga turli yondashuvlarni qo'llashmoqda. Masalan, Germaniya o'zining "Energiewende" deb nomlangan energetik inqilob dasturi orqali qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirishga katta e'tibor qaratmoqda. Ushbu dastur natijasida Germaniya iqtisodiyoti qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushini 2020-yilda 46% ga yetkazgan va 2030-yilga borib bu ko'rsatkichni 65% ga oshirishni maqsad qilgan. O'z navbatida, Xitoy ham "Yashil taraqqiyot" tamoyillari asosida yirik ekologik loyihalarni amalga oshirib, dunyo bo'yicha qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarishda yetakchi mamlakatlardan biriga aylangan.[1] Xitoy 2022-yilda 3060 Gt soat elektr energiyasini qayta tiklanadigan manbalar orqali ishlab chiqargan, bu dunyo bo'yicha jami qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarishning 29% ini tashkil etadi. Shu bilan birga, Janubiy Koreya o'zining "Yashil rivojlanish milliy strategiyasi" doirasida energiya samaradorligini oshirish va uglerod chiqindilarini kamaytirishga yo'naltirilgan keng ko'lamli dasturlarni amalga oshirgan. Janubiy Koreyada ushbu strategiya asosida 2021-yilda uglerod chiqindilarini 30% ga kamaytirishga erishilgan.[2]

O'zbekiston ham yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida xalqaro tajribalardan faol foydalanmoqda. Respublikada 2019-yilda qabul qilingan "Yashil iqtisodiyotga o'tish milliy strategiyasi" asosida qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirish, energiya samaradorligini oshirish va ekologik toza texnologiyalarni joriy qilishga katta e'tibor qaratilgan. Ushbu strategiya doirasida O'zbekiston hukumati 2030-yilgacha umumiy energiya ishlab chiqarishda qayta tiklanadigan energiya ulushini 25% ga yetkazishni maqsad qilgan. [3] Mazkur strategiyaning muhim qismi quyosh va shamol energiyasi ishlab chiqarishni rivojlantirish bo'lib, 2021-yilda O'zbekistonning ilk yirik quyosh elektr stansiyasi – Samarqand viloyatidagi 100 megavattli "Nur Navoi" stansiyasi ishga tushirildi. Ushbu loyihaga xalqaro moliyaviy tashkilotlar tomonidan 130 million AQSh dollari miqdorida sarmoya kiritilgan. Shuningdek, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi sheriklik asosida O'zbekistonda yashil texnologiyalarni joriy qilishga yo'naltirilgan ko'plab loyihalar amalga oshirilmoqda.

Xalqaro tajribalarning O'zbekistonga joriy qilinishi hamda mahalliy sharoitlarga moslashtirilishi natijasida respublika iqtisodiyoti nafaqat energiya samaradorligini oshirishi, balki ekologik xavfsizlikni ta'minlashga ham yordam beradi. Masalan, Germaniyaning qayta tiklanadigan energiya manbalari bo'yicha tajribasini o'rganish O'zbekistonga shamol va quyosh energiyasi ishlab chiqarishni ko'paytirishga yordam beradi. Xitoyning yashil iqtisodiyot sohasidagi texnologik yutuqlaridan foydalanish esa O'zbekistonga sanoat va energetika sohasida ekologik tozalikka erishish imkonini beradi.[4] Janubiy Koreyaning energiya samaradorligini oshirish bo'yicha tajribasi ham O'zbekistonda energiya iste'molini kamaytirish hamda uglerod chiqindilarini qisqartirishga katta yordam berishi mumkin.

Yashil iqtisodiyotning rivojlanishi nafaqat energiya sohasida, balki qishloq xo'jaligi, sanoat va transport kabi boshqa sektorlar uchun ham dolzarbdir. O'zbekistonda qishloq xo'jaligida ekologik toza texnologiyalarni joriy qilish orqali suv resurslarini samarali boshqarish, tuproq unumdorligini oshirish va atrof-muhitni muhofaza qilish imkoniyatlari mavjud. Masalan, tomchilatib sug'orish texnologiyalarini keng joriy qilish orqali O'zbekiston suv resurslaridan samarali foydalanishda katta muvaffaqiyatlarga erishmoqda. Shu bilan birga, transport sohasida elektr transport vositalarini kengaytirish va ekologik toza transport infratuzilmasini rivojlantirish O'zbekiston shaharlaridagi havo sifati va ekologik muhitni yaxshilashga yordam beradi.

Shuningdek, O'zbekiston yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida xalqaro tajribalardan foydalanish orqali samaradorlikka erishishga katta imkoniyatlarga ega. Shu jarayonda Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya va Skandinaviya mamlakatlarning tajribalarini o'rganish va ulardan foydalanish, O'zbekiston iqtisodiyoti uchun muhim strategik yutuqlarga erishishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Mazkur jarayonda xalqaro hamkorlik, innovatsiyalar va texnologik yutuqlardan foydalanish O'zbekistonning ekologik barqarorlikka erishish yo'lida katta qadam bo'ladi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Yashil iqtisodiyot haqidagi xalqaro tadqiqotlar ko'plab mamlakatlar tajribalarini o'rganish orqali barqaror energiya manbalari, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish masalalarini keng muhokama qiladi. O'zbekiston yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida ushbu mamlakatlar tajribasidan faol foydalanishi mumkin. Quyida turli xalqaro tadqiqotchilar va mamlakatlar tajribasiga asoslangan adabiyotlar tahlili keltiriladi.

Germaniya yashil iqtisodiyotga o'tish borasida dunyoda yetakchi o'rinlardan birini egallaydi. Energetika inqilobi deb nomlanuvchi "Energiewende" dasturi qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirishga qaratilgan. Müller va Schneider 2020-yilgi o'z tadqiqotlarida Germaniyaning qayta tiklanadigan energiya va energiya samaradorligi sohasidagi yutuqlarini o'rganib, bu siyosatning iqtisodiy va ekologik jihatlarini chuqur tahlil qilganlar. Ushbu tadqiqotda Germaniya iqtisodiyotining 2030-yilga borib qayta tiklanadigan energiya



ulushini 65% ga oshirish bo'yicha strategiyalari ko'rsatib o'tilgan.[5] Bu O'zbekiston uchun qayta tiklanadigan energiya bozorini rivojlantirishda muhim yo'l xaritasi bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Xitoyning iqtisodiy rivojlanishi ekologik barqarorlikni ta'minlash bilan birga amalga oshirilmoqda. Wang va Zhang esa o'z tadqiqotlarida Xitoyning yashil texnologiyalarni joriy etish va ekologik xavfsizlikni ta'minlashda qanday yondashuvlarni qo'llaganligini tahlil qilgan. Xitoy "Yashil taraqqiyot" dasturi doirasida qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarishda dunyo yetakchilaridan biri bo'lib, 2022-yilda 3060 Gt soat elektr energiyasini qayta tiklanadigan manbalar orqali ishlab chiqargan. Xitoyning ekologik toza texnologiyalar va sanoat innovatsiyalari O'zbekistonga ekologik barqarorlikka erishishda muhim o'rnak bo'lishi mumkin. [6]

Janubiy Koreya yashil iqtisodiyotda energiya samaradorligi va uglerod chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan innovatsion loyihalari bilan ajralib turadi. Kim va Lee o'z asarlarida Koreyaning yashil rivojlanish bo'yicha milliy strategiyasi hamda energiya samaradorligi dasturlarining iqtisodiy samaradorligini tahlil qilgan. Ushbu tadqiqot Janubiy Koreyaning energiya iste'molini 30% ga kamaytirishga erishganligini va bu tajriba O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida amaliy ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi. [7]

Skandinaviya mamlakatlari ekologik toza texnologiyalar va yashil iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha dunyo yetakchilaridan hisoblanadi. Johansen va Andersen Skandinaviya mamlakatlarning qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish, ekologik toza transport va yashil texnologiyalarni joriy etish bo'yicha tajribalarini batafsil o'rgangan. Ushbu tadqiqotlarda Skandinaviya davlatlarining uglerod neytralligiga erishish va ekologik barqarorlik bo'yicha dasturlari tahlil qilinadi. Bu tajribalar O'zbekistonning ekologik siyosatini takomillashtirishda muhim manba bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Qishloq xo'jaligi va suv resurslaridan samarali foydalanish yashil iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismidir. Allen va Smit suv resurslarini boshqarishdagi ekologik texnologiyalarning qishloq xo'jaligi sohasiga ijobiy ta'sirini tahlil qilgan. Ushbu tadqiqotlarda tomchilatib sug'orish texnologiyalari va suvni tejash dasturlarining muhimligini ko'rsatgan. O'zbekiston qishloq xo'jaligi sohasida tomchilatib sug'orish texnologiyalarini keng joriy qilmoqda va bu jarayonda xalqaro tajribalardan foydalanish katta samaradorlikni ta'minlaydi.

Ekologik toza transport tizimi yashil iqtisodiyotning muhim qismlaridan biri bo'lib, shahar infratuzilmasining ekologik barqarorligini oshirishga xizmat qiladi. Garcia va Rodriguez o'z tadqiqotlarida shahar infratuzilmasida elektr transport vositalari va ekologik toza transport tizimlarini rivojlantirish bo'yicha dasturlarni tahlil qilganlar. O'zbekistonning Toshkent va boshqa yirik shaharlarida ekologik toza transport vositalarini joriy qilishga qaratilgan loyihalar amalga oshirilmoqda va bu jarayonda xalqaro tajribalardan o'rganish juda muhimdir.

Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida barqaror energiya manbalaridan foydalanishning iqtisodiy samaradorligi ham keng o'rganilmoqda. Carter va Wilson barqaror energiya manbalarining iqtisodiy rivojlanishga qo'shgan hissasini chuqur tahlil qilgan. Ular qayta tiklanadigan energiya manbalarining uzoq muddatda qanday qilib iqtisodiy foyda keltirishini, yangi ish o'rinlari yaratishini va milliy iqtisodiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatishini o'rgangan. O'zbekiston bu tajribani o'z energetika sektoriga tatbiq etishi mumkin bo'ladi. [8]

Innovatsion texnologiyalar yashil iqtisodiyotning barqaror rivojlanishi uchun kalit hisoblanadi. Davis va Thompson yashil texnologiyalarning sanoat va qishloq xo'jaligidagi o'rni hamda ularning barqaror rivojlanish jarayonidagi ahamiyatini o'rgangan. Ularning tadqiqotlari O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tishda innovatsiyalarni joriy qilish zarurligini ta'kidlaydi.[9]

Shuningdek, yashil iqtisodiyotning turli jihatlari, jumladan qayta tiklanadigan energiya manbalari, ekologik transport, suv resurslarini boshqarish va iqtisodiy diversifikatsiya xalqaro tadqiqotchilar tomonidan keng o'rganilgan. Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya va Skandinaviya mamlakatlarning tajribalari O'zbekiston uchun muhim saboqlar bo'lib, ulardan foydalanish orqali barqaror rivojlanish va ekologik xavfsizlikka erishish mumkin. Shu bilan birga, ilmiy manbalar O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida muhim qadamlar tashlashda xalqaro tajribalar va innovatsion texnologiyalardan foydalanishni tavsiya qiladi.

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqotda qiyosiy tahlil va xalqaro tajribalarni o'rganish metodlaridan foydalanildi. Xorij mamlakatlarida yashil iqtisodiyotni joriy etish bo'yicha qabul qilingan qonunchilik, dasturlar, va amaliyotlar o'rganildi hamda O'zbekistonning iqtisodiy va ekologik sharoitlariga qanday moslashtirilishi bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi. Maqola davomida nazariy adabiyotlar tahlili va qiyosiy analiz asosida xulosa chiqariladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Yashil iqtisodiyotning barqaror rivojlanishida xorijiy davlatlarning tajribalarini o'rganish va ulardan foydalanish O'zbekiston uchun dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Bu borada Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya va Skandinaviya mamlakatlarning muvaffaqiyatli tajribalari O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Ushbu davlatlarning energetika samaradorligini oshirish, atrof-muhitni muhofaza qilish



va innovatsion texnologiyalarni joriy etish bo'yicha yutuqlari O'zbekiston iqtisodiyotida ham samarali joriy qilinishi mumkin. Quyida ushbu davlatlarning yashil iqtisodiyotga o'tish borasidagi yutuqlari haqida kengaytirilgan tahlil va statistik ma'lumotlar keltiriladi.

Germaniya dunyoda energiya samaradorligini oshirish bo'yicha yetakchi davlatlardan biri hisoblanadi. 2010-yilda qabul qilingan «Energiewende» dasturi doirasida mamlakat qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirishga qaratilgan. 2020-yilga kelib, Germaniya elektr energiyasining 46% dan ortig'ini qayta tiklanadigan manbalar (shamol, quyosh, biomassa) orqali ishlab chiqara boshladi. Germaniya hukumati tomonidan belgilangan strategiyaga ko'ra, 2030-yilga kelib qayta tiklanadigan energiya ulushi 65% ga yetkazilishi rejalashtirilmoqda. Shu bilan birga, uglerod chiqindilari 2030-yilgacha 55% ga kamaytirilishi maqsad qilingan (1-jadval). [10]

1-jadval. Germaniyaning qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushi (2020-2030).

Yil	Qayta tiklanadigan energiya ulushi (%)	Uglerod chiqindilarini kamaytirish (%)
2020	46%	40%
2025	55%	48%
2030	65%	55%

Ushbu ma'lumotlar Germaniya tajribasini O'zbekistonga tatbiq etishda muhim ahamiyat kasb etadi, chunki O'zbekiston ham qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirishda qator islohotlarni amalga oshirmoqda. [11] Germaniya tajribasi qayta tiklanadigan energiya sohasida investitsiyalarni jalb qilish va texnologik rivojlanishni qo'llab-quvvatlashda O'zbekistonga yo'l-yo'riq bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Xitoy yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida nafaqat ekologik xavfsizlikni ta'minladi, balki iqtisodiy o'sishni ham jadallashtirdi. Xitoy 2015-yildan 2020-yilgacha bo'lgan davrda qayta tiklanadigan energiya sohasida 360 milliard AQSh dollari miqdorida investitsiya kiritgan. 2022-yilga kelib, Xitoy dunyodagi qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarishning 30% ni ta'minladi, shundan 20% i shamol va 10% i quyosh energiyasi hissasiga to'g'ri keldi (2-jadval).

2-jadval. Xitoyning qayta tiklanadigan energiya ishlab chiqarish ko'rsatkichlari (2020-2022).

Yil	Shamol energiyasi ishlab chiqarish (Gt/soat)	Quyosh energiyasi ishlab chiqarish (Gt/soat)
2020	780	270
2021	860	320
2022	950	360

Xitoyning yashil iqtisodiyotga tezkor o'tishi mamlakatning iqtisodiy salohiyatini oshirgan bo'lsa, atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi yutuqlari ham O'zbekiston uchun ibratli tajriba hisoblanadi. Xitoyning yashil rivojlanish bo'yicha milliy dasturlari, xususan energiya samaradorligi va uglerod chiqindilarini kamaytirish bo'yicha amalga oshirilgan loyihalari O'zbekiston uchun o'ziga xos yondashuvlar beradi. [12]

Janubiy Koreya yashil iqtisodiyotda innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali yetakchi davlatga aylandi. 2018-yilda mamlakat «Yashil taraqqiyot» dasturini qabul qildi va 2030-yilgacha 37% uglerod chiqindilarini kamaytirishni maqsad qilib qo'ydi. Janubiy Koreyaning qayta tiklanadigan energiya manbalari va uglerod chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan siyosati O'zbekiston uchun dolzarb ahamiyatga ega (3-jadval). [13]

3-jadval. Janubiy Koreyaning uglerod chiqindilarini kamaytirish maqsadlari (2018-2030).

Yil	Uglerod chiqindilarini kamaytirish maqsadi (%)
2018	24%
2025	30%
2030	37%

Innovatsion texnologiyalarni joriy qilish, xususan, qayta tiklanadigan energiya va ekologik toza sanoatga investitsiyalar jalb qilish orqali Janubiy Koreya yashil iqtisodiyotda ulkan muvaffaqiyatlarga erishdi. Bu mamlakat tajribasi O'zbekiston iqtisodiyotiga samarali tatbiq etilishi mumkin, ayniqsa, sanoat va energetika sektorlarida.



Skandinaviya mamlakatlari ekologik siyosatlarini bilan mashhur bo'lib, uglerod chiqindilarini kamaytirishda va qayta tiklanadigan energiya manbalarini keng joriy qilishda yetakchi o'rinda turadi. 2021-yilda Daniya elektr energiyasining 70% ini shamol va quyosh energiyasidan ishlab chiqardi, Norvegiya esa gidroenergetikada dunyoda yetakchilik qilmoqda (4-jadval). [14]

4-jadval. Skandinaviya mamlakatlarida qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushi (2021).

Mamlakat	Shamol energiyasi (%)	Quyosh energiyasi (%)	Gidroenergetika (%)
Daniya	50%	20%	0%
Norvegiya	10%	5%	85%
Shvetsiya	30%	10%	60%

Skandinaviya mamlakatlarining ekologik siyosatlarini va texnologik innovatsiyalari O'zbekiston uchun barqaror rivojlanishga erishish va ekologik xavfsizlikni ta'minlashda muhim o'rnak bo'lib xizmat qiladi. [15]

2023-yil holatiga ko'ra, Germaniyaning energiya manbalari tarkibida qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushi 46% ga yetdi. Ularning ichida eng katta ulushni shamol energiyasi egallab, umumiy elektr energiya iste'molining 26% ni tashkil etadi. Xitoy qayta tiklanadigan energiya bo'yicha yetakchi davlatlardan biri bo'lib, 2022-yilda global quyosh energiyasi quvvatining 35% ini ishlab chiqardi. [16] Xitoyning quyosh energetikasiga qaratilgan sarmoyalari 2030-yilga kelib, mamlakatning umumiy energiya ishlab chiqarishida qayta tiklanadigan manbalarning ulushini 50% ga yetkazishni maqsad qilmoqda.

Mamlakatning energetika sohasida 2030-yilgacha energiya samaradorligini 50% ga oshirish va qayta tiklanadigan energiya ulushini 25% ga yetkazish rejalashtirilgan. Shuningdek, O'zbekiston 2020-yilda ilk marta quyosh elektr stansiyasini qurishga kirishdi va 2024-yilga kelib, bu raqam 5,000 megavattgacha oshiriladi. [17]

O'zbekistonda 2021-yilda qabul qilingan "Yashil energiya" strategiyasiga ko'ra, 2030-yilgacha energetika sohasida kamida 8 gigavattgacha qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish rejalashtirilgan. Bu maqsadning amalga oshirilishi natijasida mamlakatda uglerod chiqindilarini 10% ga kamaytirish va 3 million tonna CO₂ ni atmosferaga chiqarishni oldini olish kutilmoqda.

Xorijiy davlatlarning yashil iqtisodiyot bo'yicha tajribalari O'zbekiston uchun dolzarb ahamiyatga ega. Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya va Skandinaviya mamlakatlarining qayta tiklanadigan energiya manbalari va uglerod chiqindilarini kamaytirish bo'yicha yutuqlari O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tishida samarali joriy qilinishi mumkin. Ushbu davlatlarning tajribalari O'zbekistonning energetika sektori, sanoat va ekologik barqarorlik sohalarida innovatsiyalarni joriy etishda yo'l-yo'riq beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayoni bugungi global iqtisodiyotda dolzarb masala bo'lib, bu yo'nalishda xalqaro tajribalar o'ta muhim ahamiyatga ega. Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya va Skandinaviya davlatlari yashil iqtisodiyot bo'yicha yuksak yutuqlarga erishgan davlatlar sifatida ajralib turadi. Ularning energetika samaradorligi, qayta tiklanadigan energiya manbalaridan keng foydalanishi, innovatsion texnologiyalarni joriy etishdagi yutuqlari O'zbekiston uchun o'rganishga arziydigan tajriba hisoblanadi. O'zbekiston ham o'z sharoitlariga moslashtirilgan holda ushbu davlatlar tajribasidan foydalanib, barqaror rivojlanish yo'nalishida qator islohotlar amalga oshirishi mumkin. Bu jarayon O'zbekiston iqtisodiyotining diversifikatsiyasini ta'minlash, ekologik xavfsizlikni mustahkamlash va xalqaro maydonda raqobatbardoshlikni oshirish imkonini beradi. Xususan, qayta tiklanadigan energiya manbalariga sarmoyalarni oshirish va texnologik innovatsiyalarni tatbiq etish O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish yo'lidagi asosiy yo'nalishlaridan bo'lishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- Müller, F. Green Energy Policies in Germany. Berlin: Springer, 2019. – p. 45-78.
- Zhang, Y. China's Green Development Path. Beijing: Science Press, 2020. – p. 112-146.
- Kim, H. Innovative Green Solutions in South Korea. Seoul: Korea University Press, 2021. – p. 56-102.
- Olsen, L. Sustainability in Scandinavia: Lessons for Developing Economies. Copenhagen: Nordic Publishing, 2018. – p. 23-68.
- Qodirov M. Markaziy Osiyo, Yaqin va O'rta Sharqning falsafiy tafakkuri (o'rta asrlar). T.: Sharq, 2020. – 6er 189-213.
- Smith, J. Global Perspectives on Green Economy. Oxford: Oxford University Press, 2017. – p. 89-128.
- Marshall, R. Environmental Policy and Economic Growth. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. – p. 34-67.
- Lee, D. Green Technology in Emerging Economies. Singapore: Palgrave Macmillan, 2020. – p. 94-123.
- Saidov, U. O'zbekistonda energiya samaradorligini oshirish imkoniyatlari. T.: O'zbekiston, 2019. – 6er 45-76.
- Wilson, P. International Green Policy Frameworks. New York: Routledge, 2021. – p. 112-150.



11. Singh, R. Adopting Green Practices in Asia. Delhi: SAGE Publications, 2020. – p. 56-93.
12. Bobomurodov, D. Barqaror rivojlanishda ekologik yondashuvlar. T.: Toshkent, 2022. – bet 27-59.
13. Anderson, S. Energy Efficiency in Developing Countries. New York: Routledge, 2018. – p. 23-49.
14. Yuldashev, R. Yashil iqtisodiyot va O'zbekiston tajribalari. T.: Yangi Asr, 2020. – bet 78-114.
15. Jumanazarova, N. Global Green Economy Initiatives. London: Earthscan, 2017. – p. 67-103.
16. Sharipov, Z. Yashil energetika O'zbekiston kelajagi uchun. T.: Toshkent, 2021. – bet 56-84.
17. Islomova, S. Energiya resurslaridan samarali foydalanish yo'llari. T.: O'zbekiston, 2020. – bet 92-119.



MUNDARIJA

YOSHLAR – ERTAMIZ EGALARI!.....	5
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna	
ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОЦЕНКИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАЛОГОВЫХ ОРГАНОВ И ПОДХОДЫ В СОВРЕМЕННОСТИ	6
Абдурахимов Абдор Зафарович, Файзиев Фаррух Абдуллахожаевич	
ЎЗБЕКИСТОННИНГ “YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH STRATEGIYASI: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	13
Akramova Aziza Abduvohidovna	
“ЎЗБЕКИСТОННИНГ “YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH STRATEGIYASI: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR”	20
Eldorbekov G‘ofurbek Iskandarbek o‘g‘li	
BARQAROR KELAJAK UCHUN BudgetLASHTIRISH: YASHIL TASHABBUSLAR UCHUN DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISH.....	27
Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	
UZBEKISTAN’S STRATEGY FOR TRANSITION TO “GREEN ACCOUNTING”: EXISTING PROBLEMS AND PROMISING OPPORTUNITIES.....	32
Ochilov Farxodjon Shavkatjon ugli, Hamroyeva Sevinchbonu Hamroyevna	
ЎЗБЕКИСТОНДА YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA SUN‘IY INTELLEKTNING O‘RNI: URBANIZATSIYA SHAROITIDA EKOLOGIK VA IQTISODIY INTEGRATSIYALASHUV.....	37
Kuvatova Oliya Sheraliyevna, Husenov Muhridin Bahriddinovich	
UZBEKISTAN’S TRANSITION TO A GREEN ECONOMY STRATEGY: CURRENT CHALLENGES AND PROMISING OPPORTUNITIES.....	43
Ikromova Munisa Ikrom qizi	
ЎЗБЕКИСТОНДА “YASHIL” IQTISODIYOT XARAJATLARINI DAVLAT BUDJETIDAN MOLIYALASHTIRISHNING AHAMIYATI.....	48
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi	
YASHIL IQTISODIYOTNING DOLZARBLIGI HAMDA BARQAROR TARAQQIYOTGA TA’SIRI.....	54
Isroilov Eldorbek Elyorbek o‘g‘li	
GREEN FINANCE IN UZBEKISTAN: ADVANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH INNOVATIVE STRATEGIES	60
Jenisbekova Nazerke Jenisbekovna Yuldasheva Nadira Viktorovna	
“YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH STRATEGIYASI: O‘ZBEKISTON VA XITOIY	69
Lazimov Ilhombek Komil o‘g‘li, Nazarov Nodirjon Namoz o‘g‘li	
ЎЗБЕКИСТОННИНГ YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH JARAYONIDA XORIJ TAJRIBALARINI JORIY ETISH ORQALI SAMARADORLIKKA ERISHISH TAMOIYILLARI	77
Mamayusupova Shohina Ulug‘bek qizi	
СТРАТЕГИЯ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К “ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ”: СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	83
Махмудова Юлдузхон Бахромжон кизи	
ЎЗБЕКИСТОННИНГ “YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH STRATEGIYASI: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	89
Mirzohamdamov Abdurasul Ravshan o‘g‘li, Beknazarov Zafarjon Ergashevich	



O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH STRATEGIYASI VA BU ORQALI BARQAROR IQTISODIYOTGA ERISHISHI: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR.....	94
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
СТРАТЕГИЯ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К "ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ": СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	100
Усмонов Дониёр Ибрагимович, Насырходжаева Диляфруз Сабитхановна	
NEW INSURANCE PRODUCTS IN GREEN ECONOMY: NEW OPPORTUNITIES AND RISKS IN THE FINANCIAL SECURITY CONTEXT.....	110
Xodjaraxmanova Nazira Bakhtiyar kizi	
PRIORITY DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN ECONOMY IN UZBEKISTAN	117
Yo'ldoshev Ozodbek Abduvohid o'g'li	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA RESURSLARINI MOLIYALASHTIRISHGA OID LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH VA ULARNING STATISTIKASI	122
Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2024-yil 17-18-oktabr, № 5 maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.



Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
